

Ti Museum Ladin a San Martin de Tor

L'artist y súa pert feminila

Guido Anton Muss mostra na érna representativa de sù laurs te na cornisc de impostaziun, decoraziun y sonorité perfeta

ir. Al é la pröma gran esposiziun d'ert personala, chëra che le Museum Ladin mostra chëstes edemes tla alzada soterana dla ciasa de sorvisc dlungia al Cíastel de Tor. Al é vëi, le Museum Ladin é ciamò n môt jonh che à da crësce, y tl dagnì dess chësta sort de mostres ester na pert integranta tla oferta dl Museum.

L'onù da pié ia à albù l'artist gherdëna che vir a Balsan Guido Anton Muss.

Sù laurs é al dédaincö por la maiù pert de proprieté dla Provinzia de Südtirol, a San Martin n'él da odëi na

palëta de vintecater, che po gnì aratà representatifs por na "opus vitae".

Al é na mostra che à albù la poscibilité architetonica y la desponibilité finanziaria por garatè esteticamënter y tecnicamënter ala perfeziun. Por l'alestimënt él gnü metü sò panei y draps fosc, y vigni laur à la lerch adeguada por súa espressivité y aura. Les descriziuns di laurs te trëi lingac - ladin, todësch y talian - é sön tofles lominèntes y sotriessëia l'importanza che ai à. Ciamò laprò dà chëstes spiligaziuns na buna formaziun sön temesc, motifs y personasc che à metü en movimënt y influenzé l'idea y l'esecuziun dl artist. Sce an va a ti ciarè ala mostra, spo tölön sò l'atmosfera dl local y dla decoraziun che vëgn completada cun na nuance de musiga spirituala y esoterica.

La mostra de Guido Mussner alias Muss (nasciü dl 1941) portale titul "L'autra mesa pert". Te chësc tema él da ciafè le leitmotiv de súa ert: mostrè dles figöres dlungia ai aspec ogetifs la pert individuala, madorida tl svilup filosofich y artistich fora por les esperiënzes dla vita.

Les scultöres de Muss é por la maiù pert ères, nia astrates in toto te na

L'anunziaziun dl agno a Santa Maria. Figöres plates y stilisades, cun componèntes espressives y feter esagerades. Y cun püç simboi scëmpli.

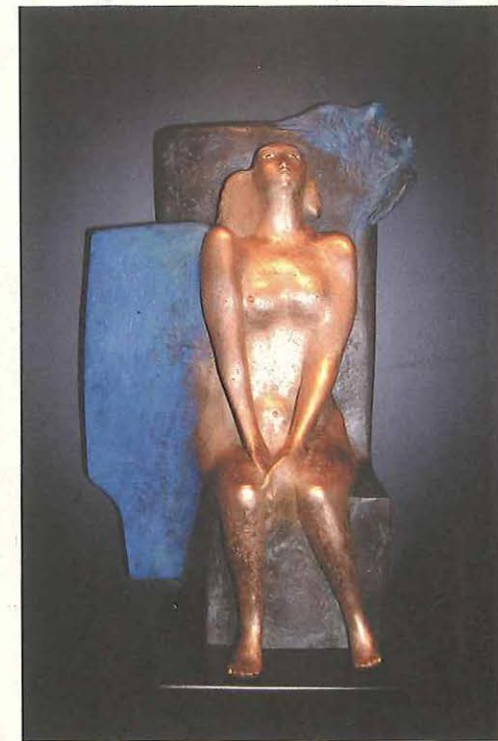
dimenjiun sogetiva y mistica y nia portades te na superfizialité de lianeamënt y proporziun y te n deorientamënt anatomich, ares mostra les componèntes desco le "caput", i brac y les iames te na sort de stilisaziun lesiera. Ma ci che é important por l'artist dess portè a súa interpretaziun, atraziun y sugestiun coletiva. Tan inant che la stilisaziun dles singoles formes va depën incé spo dla fasa creativa dl artist.

Ti laurs de Muss pon se fà n trip fora por na porziun dla storia y fora por pert dla cultura grech-latina y

europica, y finamai egiziana, por ci che reverda les personalitës f e m i n i l e s rappresentades: insciö ciàfon la éra sentada sön n tron, datrai arichida cun simboi sciöche le vicel y i ciüfs, "La gran Madona" y "L'anunziaziun", les "Gran Cariatides", ez. I ciafun sot ala forma y te súa esteriorité n liam cun la filosofia umanista y la mitologia. Y ala fin incé na testimonianza söles raisc geografiches y culturales dl artist.

L'artist s'è dagnora dè jö cun l'interiorité dla porsona, sides spo chësta carateriala, mentala co spirituala. Por él él la éra che é buna da di fora al miù "la sigurté", "l'aspetada", "la lereté", "le primitif" y "la prijonia". Por Muss n'é l'éra indere nia la contemplaziun o idealisaziun dla archirida artistica, al é scemplamënter la "creatöra" che po mëte al miù a desposiziun súa forma y súa espresciun. Meton sò chësta tesa àn impò l'impresciun che l'artist vëighes tl feminil n gran inalzamënt esistenzial, na sort de superiorité, finamai na idealisaziun fina a na veneraziun.

Les scultöres de Muss é da ciafè tles mëndres formes de modi cina ales Cariatides altes incé cin metri. Tla ert greca è les cariatides les coronas de sostëgn y spraiza a forma de statutes feminiles. De chëstes, de Guido Muss, n'él da odëi söles falzada dl palaz provincial nù dan ala staziun dla ferata a Balsan y incé döes

Èra sön tron cun vici.

atualmënter tl foyer dla mostra al Museum Ladin.

Le material che Muss adora por la maiù pert é lëgn, ghips y brom. Al desmostra na gran maestria, chëra che tröc artisè gnüs fora dla tradiziun y dla scora d'ert dl post anüza por realisè sù laurs artejanai y artistics. Impormò canche n artist s'è da ziplé n mandl dla crìpela pol se dè jö cun astraziun y stilisaziun dla scultöra..., él critics d'ert de nüsc posc che dij. Val' é sigü: Guido Muss é n artist che n'è nia bria da se lascè trà dant savëi y talënt. Y ci che él sa da fà cun sù stüdi soç dla porsona te corp, mënt y anima, l'alza a chë fama che al à bele da agn. Y l'ert de Muss podess s'alzè sura le 20ejim seco fora y diventè pert de chël contegnü storich y filosofich che él à dagnora amirè y che nosta Europa à dal Egit incà ai tèmps presènc. L'ert ess indò n iade suravit i tèmps y les tendënzes de inovaziun repetitiva danter scandai massmediai y sperimentaziuns banales.

Iaco Rigo

La Lizia naturala. Muss se dà jö ion cun tems sciöche "purëza", "liedëza", "liberté", "lereté", ez..